

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

3 óra . . . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Gyilkosság parancsszóra. — Véres családi dráma.

Bartha Miklós és a szemét-irodalom.

Kolozsvár, aug. 4.

Akár azt a czimet is adhatnók czikkünknek, hogy: **Bartha Miklós és a szemét-politika.**

De mert Bartha Miklós a „Magyarország“ tegnap és tegnapelőtt megjelent számaiban szinte kényszerítette minden emberét a sajtónak, hogy személyével kapcsolatban a szemét-irodalommal foglalkozzon, aktuális a czim.

Bartha Miklós cikket irt. Két cikket a szemét-irodalomról. Első közleményét a „Népszavóból“ vett citátumok karczolgatására szentelte több-kevesebb hivatásszerűséggel, a másodikban rátért a krajczáros lapokra s azokat kivétel nélkül egy kalappal borította le: a szenny és piszok kalapjával, melyet évtizedek óta ő hord a fején. Kicsinyeskedéseiben rámutatott egyik helyi lapársunkra s körülirtan reánk is czéloz. Megnevezni nem mert, mer jól tudja, hogy szerkesztőségünk őrzi bünlistáját. Bartha Miklós politikai előéletének ismeretében talán nevetéses dolog foglalkozni cikkeivel. És hogy mégis tesszük ezt, nem abban keressé közönségünk az okot. mert államférfival állunk szemben, de mert országunk egyik neves lapja volt elég gyatra a Bartha Miklós szemét-sorainak helyet adni.

Mit is ir a krajczáros lapokról Bartha ur, kit egy lapársunk igen találóan a „nemzet bénájának“ keresztelt?

Ezt írja:

„Hit, meggyőződés, haza és erkölcs nélkül dobják a szemünk közé ezt a szemetet. Tisztán arra valók ezek az

ujságok, hogy kétes életmódot biztosítsanak kétes existenciáknak. Ezek az ujságok nem egyebek, mint az irodalmi csirkefogók bünös tanyái. Csígalassusággal mászik az elégtétel. Az ember belefulladás a rászórt piszokba, mialatt megérkezik a birói segítség.“ stb.

Ime, ami leginkább fáj nemzetünk bénájának, az ami igazmondásunk, hogy voltunk olyan merészek, kiállani agyöpre és ellen, egy Bartha Miklós ellen pennát fogni? Lerántani a megfizetett bérencz leplét, a hitehagyott fárizeus sáfarkodását aki épp ugy szolgálja a korrumpált függetlenségi pártot, mint amilyen nyugodt lelkiismerettel a kormány talp-ját nyalja!

Hát igaz. Mi nagyon szigoruk és nagyon gorombák tudunk lenni, különösen azokkal szemben, akik a nép között akarnak menedéket keresni, mikor minden párt galléron ragadta őket s kitelepítette. Bartha Miklósnak fáj ez az igazmondás. Ugy szeretné — és akkor puszijajtásunk volna — ha napirendre térnénk bünös üzérkedései fölött, szemet hunynánk kufár politikája előtt, hogy ebben a vak sötétségben bagolyszeme fölatalálja a zavarost, ahol kedve szerint halászhaszon.

De a mi programmunk tisztább, lelkiismeretünk szeplőtlenebb a Bartha ur programjánál. Sem elvünket, sem meggyőződésünket, sem az egyik, sem a másik pártnak áruba nem bocsájtjuk, mint teszi ezt a reakció kapezabetyárja.

Szívét, lelkét marja a derék honpásztornak ez. Nem a hazáján és hazájának irodalmán kesereg a szive annak a szerencsétlen *schwartz-gelb* lelkü, *nemzetiszinü embernek*, hanem azon, hogy egyik-másik lapársunk nyíltan

a szemébe vágta, hogy aljas politikus, kipellengérezni való gazember aki hitével és lelkiismeretével kalmár-politikát üz. Persze, hogy ez a bibi és persze, hogy zokon esik ez annak, akit illet. Persze, hogy ezért vagyunk holmi „kétes existenciák“ és „irodalmi csirkefogók“.

Nohát vagyunk, amik vagyunk. Bartha urral minden polgára e hazának tisztában van. Ismerik őt, mint a rossz pénzt és tudják azt is, hogy megnyit ér manapság az ő szava — semmit. Egy olyan ember, aki azért, mert váltóit nem tudta fizetni és a kölcsön fejében valami derék máramarosi zsidók elárveztették birtokait, nemzetiségi kérdést kovácsol, és exaltált kifejezéseit a szegény zsidók bemocskítására fordítja — még azt sem érdemli, hogy ezek az „irodalmi csirkefogók“, ezek a „kétes existenciák“ a jól megérdemelt büntetésben részesítsék a „nemzet bénáját“ . . .

Irja Ön azt is, Bartha ur, hogy „amig birói segítség érkezik az ember belefulladás a reászórt piszokba.“ Dehogy éri az a baleset a meghurczolt proletárt. Avagy elfelejtette talán, milyen gyorskézzel működött az Ön ügyében az ügyészség? Akkor végigkilincselte Bartha Miklós a büntetőférjak ajtóit, hogy kegyelmet könyörögjön ki a saját számára. Dehát ez már régen volt. Pár évvel ezelőtt . . .

Emlékezik, ugy-e milyen kétségbeesett alázattal nyitotta be a krajczáros lapok szerkesztőségeit — melyeket most szemét lapoknak nevez — a választások idején, hogy port hintsünk a vá-

lasztók szeméibe és hitessük el velük az Ön nagyságát, becsületes jellemét.

De mi nem tettük ezt. Miért? Azért, mert volt alkalmunk megfigyelni, hogy Ön a becsületes, jó-ravaló és tudatlan nép bizalmával visszaélt; a függetlenségi eszme mi-voltát a maga korlátolt, nyárspolgáriás fölfogásához idomitotta és ugy dirigál, ahogy Önnek tetszik és ahogy legtöbb haszonra lehet kilátása. Bizony ajtót mutattunk Önnek szép sorjában!

De hogy azért ilyen mosdatlan, piszkos szavakkal támadja meg a hirlapirói karama részét, ahonnan Önt formáliter kirugták — mégsem hitük volna.

Ez több a komizságnál, több a politikai szélhámosságnál, mélyen tisztelt „bena ur.“ És aki ilyen szemérmetlen mezbe öltözteti hitvány, aljas önző érdekeit, az megérdemli, hogy elüzzék helyéről, miként az egészséges test kidobja magából a fekélyeket.

A viszontlátásra, Bartha ur!

Arczátlanságok.

— Reggeli levél. —

Kolozsvár, aug. 4.

A mi nemzetünk lovagias nemzet volt mindenhol. Arról volt híres, hogy még az ellenségének is megbocsát, még azzal is ugy bánik, akár a színes tojással, eltört mindenkitől mindent, csak hogy a vendégszeretet és a lovagiasság ellen ne vétessen.

Ugy látszik azonban, legalább a szomorú példák e mellett bizonyítanak, hogy ez hajdanában volt így. Azóta nagyot fordult a világ és fordulás közben elpotyogtatta a mi híres lovagiasságunkat. Mert nem lovagiasak vagyunk mi ma, hanem izgágák, rakoncátlanok, türelmetlenek, tolakodók, önzők, durvák és ami fő — kiméletlenek az embertelenségig. Nincsen az a megrögzött olasz utczakölyök,

amely nálunknál kiméletlenebb tudna lenni.

Kétségtelenül szomorú dolog, hogy ilyen . . . szegénységi bizonyítványt kell kiállítanunk önmagunkról, de tesszük ezt abban a reményben, hogy ez az ijesztő modortalanság csak muló baj, valamilyen átvonuló, ragályos nyavalya, melyet azonban az őszinte kritika képes lesz meggyógyítani.

Arról, hogy milyenek vagyunk a hétköznapi érintkezésben, már talán nem is kellene szólni. Hiszen tudjuk, hogy a korszámban, kávéházban asztalhoz ülve, melynél már valaki ül — nem illik köszönni, álló nőknek föl nem kelni és elsőnek érkezni mindenütt, ahol tömeg van; mert ez *igy* virtus.

Amint virtus minden, ami másnak kellemetlen, virtus, annál is inkább, mert ha olyant merünk cselekedni, ami másnak kellemetlen, azt bizonyítjuk, hogy van bátorságunk és nem félünk egy-két pofontól és az utána következő párbajtól.

Virtus a tiszteletlenség a nők iránt, akiket nem tekintünk annak a tiszteletre méltó lénynek, kinek őt őseink tekintették, hanem még csak abban a tiszteletben sem részesítjük, mint az „angol“, vagy „amerikai“ tekintik, a többi lovagias nemzetekről nem is szólva. És mert a nőt nem tiszteljük, hát már nem tisztelünk semmit, a hagyományt, az érdemet, a kort sem.

Nagyon sajnálatos, de úgy van, hogy mi nem a kultur nemzetekkel lépést tartva fejlesztettük azt a bizonyos érintkezési módot, mely a műveltség és műveletlenség fokmérője és melyet a francia bon-tonnak nevez, hanem e helyett visszafelődve, ugyszólván elbalkánosodtunk. A török, bosnyák, szerb, de különösen az oláh és bosnyák példa jobban irányítunk van a nyugati civilizációnál s ha semiben, de ebben követjük Széchenyi István grófot és keletre tartunk. Csak hogy nem úgy, mint ahogyan ő gondolta . .

Rakoncziatlan sihederek vagyunk. Hol a virgács, mely ezért kijár részünkre?

TÁROZA.

Bűn.

Irta: Gergely István.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

— Hát ez az angol kritikus mindenekelőtt jellemzi a maga szisztémáját, — a három főtételt; először is, hogy nincsen bűn, másodsor, hogy nincsen erény, hogy csupán tények vannak, hogy erkölcsileg semmisse jó, semmisse rossz, hogy az ember szabad, egészen szabad még önmagától is. Megdicséri ezután a maga stílusát, meg tudja a jó ég, hogy mi mindent még, de a végén hozzáfűzi, hallja csak: Nagyon sajnáljuk, hogy Bara Pál könyvéből hiányzik egy logikai láncszem: a kötelességről szóló fejezet. Mindazonáltal az emberi szabadsá-

Egy pof az utcán.

Kolozsvár, aug. 4.

Kinos incidens színhelye volt tegnap a Libuezgát-utca. Egy aszfaltbetyár, ki a nyári forróságban foglalkozás nélkül rójja a város utcáit, minden élvet csak az asszonyüldözésben lát összpontosulni. Sajnos, nevét nem tudjuk s így nem is áll módunkban bővebben megismertetni a közönséggel e jeles alakot, kihez hasonló sok száz terem városunk társadalmának gyomlalatlan szántóföldjén.

Ugy esett a dolog, hogy városunk egy hírneves publicisztájának neje délutáni látogatást tett a család egyik rokonánál.

Kora este volt, mikor a Libuezgát-utcán keresztül akart mihamarább elérni lakásukra. A „Neptum“ fürdő közelében egy elegáns uracs közelített hozzá s fűlsértően racsosolva följajánlotta kisérétét.

Az urinó elpirult, de nem reflektált az inzultusra, mire az ismeretlen tiszta mangettás szeladon rostálatlan frózeológiájának szennyves jelzőinek alkalmazásával próbált sikerre vergődni.

A helyzet igen kinos volt, de szerencsére a már néptelen, sötét utcában egy ur tartott a terrorizált hölgy felé, ki erre vérszemet kapott s **hatalmas pofonban részesítette arcátlan támadóját.**

Az urfi, miután nem volt hajlandó megvárni, míg a hölgy oltalmazója beváltja fenyegetéseit — kerekét oldott.

Mint halljuk az inzultált ur-asszony férje ismeri a támadót s ellene följelentést tesz illetékes fórum előtt.

Megvert cseléd.

Kolozsvár, aug. 4.

Szomorú tünete cselédügyi viszonyainknak az a nap-nap után megnyilvánuló basáskodás, melyben a cselédtartók részesítik alkalmazottaikat. Nem is olyan

gért vívott harcban örök babért szerzett fejére ezáltal, hogy a bűn elítélését kiirtotta a világból. Boldogan kiálthatjuk végre: Nincsen bűn!

Bara Pál sovány kezével belemarkolt a fehér párnába, azután keserű mosolylyal ismételte mintegy önmagának:

— Mert nincsen bűn!

Pillantása fájdalmasan oda-siklott a bágyadt, szőke asszonyra, a ki hirtelen lesütötte szemét. Bara Pál pedig a nagy fájdalmak egyszerű szerénységével, minden hangsúly nélkül, panasztalan szárazsággal mondá:

— Ez a könyv életem munkája, nagy dicsőséget szerzett nekem, a tudomány magaslataira emelt, titkos álmaimat valóvá tette, — hanem azért nagy számárság. Talán írok még egyszer egy más könyvet talán élek még egyszer egy más életet . . .

régen mozgalom indult meg társadalmunk humánus emberbarátjainak kezdeményezésére, stórekvésük oda irányult, hogy valamiképpen gátot vessenek az emberkinzás eme legujabb módjának, mely rettogetté teszi városunk cselédtartóit még a messze földön is. Amilyen hűhóval megindult ez a mentőmunka, pár hét leforgása alatt épp oly csöndesen csödtött is mondott. Elszunnyadtak a vezetők s elaludt munkájuk is, hogy újra beleéljük magunkat a középtor spanyol-eszmás korzámba.

Egy kisirt szemű, alig tizenkét éves cselédleány kopogott be tegnap a rendőrség inspekciós szobájába. Panaszt emelt kenyéradója, egy ügyvéd ellen, aki holmi csekélységért félholt-ra verte. A leány karjait, hátát, sőt arcát is hatalmas kék daganatok fedték, melyek — saját bemozdása szerint — botütéstől eredtek.

Nem kutatjuk a bűnt, melylyel ez a szerencsétlen, vézna teremtes az ütlegelésre okot adott, de konstatáljuk, hogy itt olyan eset forog szóban, amelyet nem indokol semmi vétség s csak a háziur ideges, *elegánsan ideges* haragja nyert megnyilvánulást. És miután azt okmód ki kellett tölteni valakin, elővette a cselédet, mint aki legalkalmasabb az ilyen időtléseken való „asszisztálásra.“

Bocsánatot kérünk. Ez így tovább nem mehet. Azért, hogy az a szűkölködő teremtes réánk szorult, a mi szolgálatunkban kénytelen megkeresni mindennapiját, még nem jogosít föl semmi arra, hogy önkényeskedjünk fölötte. Ha szolgálat készségét megfizetjük, még nem vesszük meg a testét is és még nem vagyunk önkényurak valamint nem rendelkezünk azzal, a mi nem a miénk.

Sajnos, bár modern korszak vagyunk még mindig olyan visszaélések kerülnek felszínre, hogyha kulturális intézményeink nem bizonyítanak ellenkezőt, bizvást a lovagkorszak epocháját vélnek élni.

De hisszük és megvagyunk győződve a felől, hogy a cselédleány panaszát méltó elbírálásban részesíti az illetékes fórum és olyan ítéletet hoz, mely

egyszer s mindenkorra elvegye a cselédtartó kedvét a brutálitástól.

Hat hónapig rablók között.

A „Maclures Magazine“ legujabb számában Miss Stone folytatja a macedon rablók fogságában Zilka asszony gyermekének megszületése után átvett események elbeszélését. Az újszülöttnel s a betegágyassal való első éjszakai ut volt a legrettenetesebb, amit az asszonyok megértek. A rablók vörösbort ittak a kis „elendsi“ egészségére, és ha nem is voltak részegek, de azért nagyon izgatott volt a hangulatuk. Miss Stone így írja:

— Zilka asszonyt felöltöztették és megkötözve egy koporsóba tették, amelyben szállítani fogják. A koporsót szíjjakkal és kötelekkel annak a lónak az egyik oldalára erősítették, a melyben addig Zilka asszony lovagolt s a ló másik oldalán esomagjainknak kellett az egyensúlyt fenntartaniok. A szegény ló a kettős teher alatt majdnem összeroskadt. Most azt tették, hogy Miss Stone-t lóra ültették; volt a rablóknak egy zsákjuk, „szadilka“, amelyekben a falusi asszonyok gyermekeiket tartják; ezt a missionáriusnyakába akasztották s most Stone kisasszonynak kellett a gyermeket vinnie. Mikor a csapat indulásra készen állt, a vezetőjük kiadta a parancsot:

— A szerencsegyermek előre!

A négy órára tervezett ut nyolcz óra hosszat tartott és a nyolcz óra kinjait valószínűleg maguk a rablók sem felejtették el. Az ut rettenetesen rossz volt, s némely részében oly keskeny és meredek, hogy a férfiak csak egyesével haladhattak s Zilka asszony több ízben oly erővel ütözött a sziklákhöz, hogy félő volt, hogy a koporsó összetörik. A sulyosan megterhelt ló már nem is tudta utját folytatni s a rablók a vállukkal támogatták terhét. Az ifjú zsáktatózó néhány órahosszat aludt, de később éhes lett és Stone kisasszony ezukrot dugott tágranyított szájacskájába. Am a cukor elfogyott s a gyermek hangos sirása mindegyre megújult. A rablók figyelmeztették,

— Most már minden veszedelmen tul van, a szervezetet megmentettük, most még csak ismét meg kell erősödni. Ezenel orvosi minőségemben bucsut veszek, nem jövök többé naponkint, csak hébe-hóba, mint jó barátja, meglátogatom. Isten vele!

Kezet fogtak. Az orvos pár percig forró szeretettel szoritotta meg a beteg kezét és némán, csillogó szemekkel nézett rá. Most vette észre Bara Pál először, hogy az az ember nem csupán az ő agyonsanyargatott testecskéjével törődött. Közel volt a síráshoz, már-már oda akart borulni erre a hatalmas, baráti férfimellre, és zokogni, zokogni, — meg mindent, de mindent elmondani, a mi őt érte, ami fáj, a mi tönkre tette . . . Szemét befutotta a könyv.

(Folytatása következik.)

hogy a gyermeknek csöndben kell lennie, különben valamenynyen nagy veszélybe jutnak. De a gyermek jajveszékelése Zilka asszonyt is kétségbeejtette. Emberfeletti erőmegfeszítéssel kibírt a kötelek közül, fölült és könyörgött:

— Kérem könyörgök, adják ide a gyermekemet, hogy tápláljam. A gond megöl!

A rablók nem feleltek. Hava-zott, a szél erősen fújt, de az asszony nem állt el kérésétől:

— Összetöríték a szívemet! A gyermekemet akarom! Kedves vezér ur, adja ide a kicsikémet.

Ráparancsoltak, hogy feküdjék le és takarózzék be, más-képp a keserves hidegben meghül. Mindezzel daczol, s a gyermekeket akarta. Végre valaki elvitte neki. Hajnalra agyonfáradva és kimerülve a karaván vég-re egy kunyhóhoz ért, amelyben néhány napra megpihenhettek. Tüzet raktak. Az ablak deszkákkal volt beszögezve és az ajtónak nem szabadott nyitva maradnia. Ugy látszott, hogy Zilka asszony komoly beteggé lesz és a rablók igazán aggódtak életéért. Valami meleg innivalót kért. A találékony Miss Stone tudta, hogy a rablók lovaik számára zablisztet tartanak. Ebből egész élvezhető levest főzött, amely Zilka asszony erejét valamelyest visszaadta. A rablók eleinte fejcsóválva kóstolták meg a folyadékot, de ugylátszik, hogy jól eshetett nekik, mert ettől fogva sűrűn főztek ilyen levest az egész banda számára.

A kis „elendsi“ megszületésével új terhek támadtak. Mindennap tiszta fehérneműre volt szüksége. Mindennap mosniok kellett, a mi ennél sokkal súlyosabb, a vizes ruhát meg is kellett szárítani. A rablók hallani sem akartak arról, hogy az áruló fehér kendőket kiakasz-szák a napra.

— S a holdfényben — mondta Miss Stone keserűen — nem akart a ruha megszáradni.

Csak a tűz mellett száríthat-tak. Szörnyű hidegek jártak, a hó elérte az egy láb magasságot és minden éjjel újra, meg újra havazott. Jeges szél fújt. Már csak a gyermek kedvéért is azért könyörögtek az asszonyok, hogy ne kelljen minden éjszaka vándorolniok. De ebben a rablók könyörtelenek voltak, ha egyébképpen a gyermek születése szokatlanul meglágyította szívöket. Miss Stone tiszteletére Elenának fogják hívni, a főnök kijelentette:

— Az Elena nevet ráiratjuk a fegyvereinkre. Még sohasem született bandának gyermeke. Ez szerencsét jelent. Neve nálunk meg fog maradni!

Az egyik rabló, aki a beteg-

ágyast a szülés után látta a szalmazsákon, ezt mondta:

— Ez az anya Máriára emlékeztet, Krisztus anyjára. Ő is szalmán szült, és éppen ilyen kemény időben.

— Nem, — mondta egy másik, — ez egy martir-nő. Igy nem szenvedett Mária, sem semmiféle asszony!

Igazán gyöngédek voltak a kicsikéhez a rablók. Becéző neveket adtak neki, legszívesebben. „Kismets“-nek nevezték. Mikor a gyermeket először megmutatták nekik, a legifjabb rabló azt kérdezte:

— Fiu?

— Nem, felelt Miss Stone, — Istentől megáldott leányka.

— Kár, — mondták a rablók, — ha fiu lenne, rablót csinálhatnánk belőle. De a leányokból nem lesznek jó rablók, ha azt mesélik is némelyikről, hogy wojwodaságig vitték. A gyermek mindenesetre a bandáé marad. A szegény anyának sokszor reszketet a szíve, mikor látta, hogy a rablók valamelyike az „elendsi“-t a keblére szoritja. És ha a rablók elvitték a gyermeket sőtára, Zilka asszony buzgón imádkozott, hogy kicsikéje ne sirjon, mert folyon attól félt, hogy a vad férfiak valamelyike egyszer csak elveszti a türelmét és megöli a gyermeket.

HIREK.

Kolozsvár, aug. 4.

— **Elütötte a szekér.** Nagy ribilliót okozott tegnap délután egy vágató szekér a Jókai-utcában. Kocsisa ittas volt s örülten hajszolta lovaikat végig a széles uton. A kórházi épületek előtt aztán fölhajtott a gyalogjáróra is, ahol elgázolta Nagy Ambrus hivataloszájának 8 éves Lajos nevű fiát. A sérült gyermeknek a mentők nyújtottak segítséget, a kocsist letartóztatták.

— **Vizbefúrt iparos-segéd.** Molnár József csizmadia-segéd tegnap délután többedmagával a monostori fekete-hidnál fürdött. Eközben az ár elragadta s mielőtt kimentésére siettek volna társai a vízbe fult. Tetemét a törvényszéki boncstani intézetbe szállították.

— **Eljegyzés.** Tegnap délután tartotta eljegyzését szük családi körben, lapunk derék szedője Jaskó János Valler Mihály városi polgár kedves és szeretetre méltó leányával, Katiczával.

— **Ittas napszámos.** A kelténél több pálinkát fogyasztott el tegnap Árkosi Gábor napszámos s mikor már abban az

állapotban volt, midőn örületes zürzavarban keringenek a tárgyak az ember szemei előtt — nyakába vette a várost. Látogatást tett egyik Deák Ferenc-utcai telken is s a lakókat goromba szavakkal terrorizálta. Az ellenségeskedésnek szomorú következménye lőn, mert a megsértett emberek úgy helyben-hagyták Árkosit, hogy most törött lábbal fekszi a Karolina kórház sebészeti osztályát.

— **Kritika a kritikában.** A helybeli „Ujság“ című lap színház-rovata új kritikust kapott a télen. Azóta a legképtelenebb hülyeségeket tartja nyilván ez a rovat s különösen a színházi veczensiv sorai keltenek napról-napra derűtséget a kávéházi közönség körében (mert már csak itt népszerű e lap). Amilyen piadesztalon szerepelt pár hóval ezelőtt az „Ujság“ most épp oly szédületes hanyatlással fürdik a hülyeségek tavában. Tegnap kritikájáért is gratulálunk Önnek (—szó.) ur. De azt megjegyezheti, ha valaki „nem tartja érdemesnek foglalkozni a darabbal“, úgy a meséjét se adja közzé. Ez igen kétértelmű nyilatkozatra adhat okot kritikai képzettségét illetőleg...

— **Gyilkosság parancsszóra.** Baldócson tegnap Diószeghy József pinczér több muzsikuszigánnyal a késő éjjeli órákig együtt mulatott. Mulatozás közben Diószeghy elővette revolverét és azt négyszer elsátította, anélkül, hogy valakiben kárt tett volna. Ekkor odaadta a revolvert Gajdos Péter muzsikuszigánynak, s ráparancsolt, hogy lőjjön rá. Gajdos, aki abban a hitben volt, hogy a fegyver nincs megtöltve, rálőtt Diószeghyre, aki mellén találva, holtan rogyott össze.

— **Véres családi dráma.** Temesváron Stoján Antal napszámos 25 év óta békességben élt feleségével Csakován Szidóniával. A múlt év végén azonban a folyton szaporodó gyermekek és az általános nyomasztó viszonyok miatt kénytelenek voltak lakásuk egyik szobáját albérletbe adni. A bérlő egy városi dijnok volt, aki elbolondította az asszonyt. Mikor a férj rájött neje hűtlenségére, állandó lett a veszekedés, úgy, hogy az asszony az elmúlt héten ott-hagyta urát és szüleihez ment lakni. Tegnap az ura utánna ment és kérlelte, jöjjön vissza hozzá és hagyjon fel bűnös szerelmével. Az asszony hallani sem akart róla, mire az elkeseredett férj kést rántott elő és felvágta az asszony hasát.

Ugyanily időben az asszony is éppen burgonya tisztításhoz keze ügyében levő késsel felvágta férje hasát. Mindketten oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy belehalnak sebeikbe.

Színház és Művészet.

A postásfiu és huga. Másodszor került színre tegnap a Buchbinder nyomán magyarra átültetett énekes bohózat. A tartalom keretében ma sem fedezhettünk föl olyas értéket, amelyről a darab erkölcsi becsére kedvező konzekvenziát vonhatnánk, azt azonban ezáltal is concedálnunk kellett, hogy a bohókás, féktelenségig csapongó külső cziczomák ma sem tévesztették el hatásukat. A szereplők között első helyen ma is Kassai állott. Anynyi életet, temperamentumot, egészséges humort vitt játékába, hogy minden egyes mozdulatával hahotára készítette a nézőközönséget. Szabó Mariska szintén jó volt, bár e második előadás alkalmával jobban kidomborultak játékának hibái. Nem elég eleven és ott ahol nyugodt temperamentumra van szüksége — szerfölött élénk. Parányi hibák ezek, melyeket idővel megszokhat és potolhatja e hiányt, nem úgy, mint kellemes hangjának kis terjedelmét. Miklósi Margitot, Szentgyörgyit, Szakácsot, Tompát és Ligetit illeti még osztatlan dicséret. Tapsból, kihívásból bőven kivették a maguk részét.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfő aug. 4-én

A postás fiu és huga.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Buchbinder Bernát. Magyar színre alkalmazták: Sziklai Kornél és Faragó Jenő.

SZEMÉLYEK:

Dr. Csipkés Emil, — Szakács. Báró Szalánczy — — Heltai. Vankay, színigazgató Dezséri. Gombatóvi René — Hegedüs. Szinai Imre — Szentgyörgyi. Dr. Pusztits Lipót, — Váradi. Felhő Muki, levélhordó Kassai. Klári, a huga — — Szabó M. Almai Milka — — Miklósi. Szőke Henrik — — Tompa. Mankóczy Sándor, — — Papp. Ninette, majeros leány Felhő K. Hubertné, házmes.-né K. Árpási.

Kezdeté este 1/2 8 órakor.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Hatóságilag engedélyezett nagy
!! VÉGELADÁS !!

Réti Sándor-féle

Deák Ferenc-utca 4. szám alatti

férfi-ruha és posztó-üzlet

● teljesen feloszlik. ●

30, 40, 50%-al leltári áron alól

==== eladatnak: ====

Férfi öltönyök — — 4 frttól kezdve

Fiu öltönyök — — 2 frttól kezdve

Gyermek öltönyök — — 70 krtól kezdve
Férfi nadrág — — 80 krtól kezdve
Szövetek — — 65 krtól kezdve
Honi és külföldi gyapju szövetek 1.50 krtól
Posztó kalapok — — 50 krtól.

A teljes üzleti berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.

APRÓ HIRDETÉSEK:

LEVELYZÉSEK.

Barna fiu. Levele van a kiadóban.

Kaczér leány. Levele van a kiadóban.

G. D. Levele van a kiadóban.

Egy csinos barna hölgy ismeretségét keresem, mivel bicikli kirándulásokat tehetnék. Levelek „Bicziklező” czimen a kiad.

Melyik intelligens 24 éven felüli ur volna hajlandó vigasztalni egy jó módú tisztességes fess bánatos szívű lányt, választ fõposta restante „Szerencsés” czimen.

Egy csinos barna aszszony érdek nélküli barátságát keresem, mivel kellemes perczeket lehetne zöldbe eltölteni. Levele-

ket „Bum Bum” czimen a kiadóban.

Egy fess barna lánynak állandó barátja lennék és támogatója. Leveleket lehetőleg fényképpel el látva „Mágnás,” czimen a kiadóba.

Csinos, barna ifjunak mondanak, s még sem bírok női ösmerettséggel. — A kik nem idegenkednének társaságomtól, irjanak „Barna fiu 20” czimen a kiadóba.

KINÁLAT:

Bukott tanulókat sikeresen vizsgáztat tanításban gyakorlott, erélyes joghallgató. — Leveleket „Vizsga” czimre a kiadóba kérek.

Manás József „Zöldfa” fogadós

a Hidelvén.

Bátorkodom a borfogyasztó közönséget felhívni a kitünõ minőségű és tisztán kezelt „Érmeléki” és a legfinomabb „Erdélyi” asztali boraimra.

Barátságos társas összejövetelekre a legalkalmasabb helyiség, a hol is ösmerkedési estélyeket a legszolidabban lehet eltölteni.

Megkörem a tisztelt közönséget, kegyeskedjék személyesen meggyõzõdni boraim jóságáról, melyek a legkitünõbb faj-borok. Nagyobb meny-

60—

Telefon-szám 458.

nyiségben házhoz szállitva: „Érmeléki” bent klmérve 46 kr., kihordva 40 kr. „Erdélyi” 1 liter 36 kr.

A tömeges megrendelésekért kérem vevõimet vasár- és ünnepnapokra egy nappal elõbb eszközölni a megrendelést.

Maradok kiváló tisztelettel a nagyérdemü közönség becses pártfogását kérve

Manás József.
Zöldfa fogadós

SCHABERL JÓZSEF GUTENBERG KÖNYVNYOMDÁJA

KOLOZSVÁRI UJSÁG

* POLITIKAI NAPILAP. *

Megjelenik minden nap

4—5 ezer példányban.

Telefon 261. sz.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

szerkesztõsége

Deák Ferenc-utca

18. szám.

A legcsinosabb

HIRDETÉSEKET

jutányos

árak mellett

a kiadóhival

vesz fel.

Telefon 261. sz.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

kiadóhivatala

Deák Ferenc-utca

18. szám.

A mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe ajánlom a modern technika minden elõnyével gazdagon felszerelt „GUTENBERG”

KÖNYVNYOMDÁMAT. Mint tanult nyomdász, egyedüli

elvem volt egészen új könyvnyomdám a legmoder-

nebb követelmények szerint és a legnagyobb szak-

értelemmel berendezni; ezen törekvésem által

azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bár-

milyen nyomdai munkát a legjobb izlésnek meg-

felelõen, mérsékelt árak mellett vagyok képes kiállítani.

Elvállalok *ujságok, folyóiratok, alkalmi iratok, könyvek, kisebb és*

nagyobb nyomdai munkáknak legujabb betükkel, izléses kivitelben való elkészítését. Szives támogatást kér **Schaberl József** nyomdatulajdonos.

Eladó vagy kiadó

Kolozsvárt egy jó forgal-

mu, csinosan berendezett

VENDÉGLÕ

kerthelyiséggel és tekepá-

lyával együtt. Bõvebbet

a kiadóhiv.

19. 2—10

HIRDETÉSEKET

legolcsóbban felvállal a
„Kolozsvári Ujság”
kiadóhivatala.

9 éremmel kitüntetve.

SESTYAK JÁNOS

9 éremmel kitüntetve.

porcellán-, majolika és üvegfestészele Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. gr. Rhédey-ház,

New-York szállodával szemben.

Porcellán-festészetemben magyar, francia, angol s japáni styben egy teljes készleteket, valamint egyes darabokat készítek és készletek kiegészítését elvállalom. Elvállalok mindennemü porcellán-, majolika- és üvegfestészetet, fényképek, címerek és monogrammok elkészítését, valamint tüzből való ragasztásokat is.

Női kézi munkára való előrajzolás és kifestés u. m. vászonra, seljennre, bársonyra stb., műkedvelőknek mindennemü festészetben mérsékelt díj mellett oktatóst adok s az általuk festett porcellán tárgyak kiegészítését felvállalom. Festés alá való tárgyak a porcellán-festékek legnagyobb árválásztékban nálam minden olesón, gyári áron kaphatók.

20—00

Nyom. Schaberl József „Gutenberg” könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 18. sz.